

Europese opleiding verlichting

In 2013 besloten de Duitse, Oostenrijkse, Zwitserse en Nederlandse lichttechnische verenigingen (LitG, LTG, SLG en NSVV) een beroepsopleiding 'lichtontwerper' te ontwikkelen. Het is de bedoeling om ook andere Europese landen voor deze beroepsopleiding te interesseren en zo mogelijk gebruik te maken van Europese subsidies.

Ing. Jan Meutzner, Meutzner Licht Design

In gezamenlijke bijeenkomsten werden de specifieke verschillen in opleidingen per land tegen het licht gehouden. Dit met als doel een transparante en kwalitatief passende cursus te realiseren die zowel de theorie als praktijk afdekt. Beoogd wordt dat de toekomstige European Lighting Expert (ELE) lichtontwerpers dezelfde 'lichttechnisch taal' gaan spreken. De opleiding moet in 2016 op landelijk niveau operationeel zijn.

De gemeenschappelijke leerdoelen zijn in drie competenties onderverdeeld, waarbij de volgende onderwerpen zijn geselecteerd: wiskundige basics; elektrotechnische basics; basics van de verlichtingstechnologie; lichtbronnen/lichtopwekking; armaturen en systemen; licht en gezondheid; analysering, meting en beoordeling van lichtsystemen.

Doelstelling is om de leerdoelen voor de certificering 'European Lighting Expert' zowel voor binnen- als buitenverlichting te definiëren. De aanstaande lichtexperten moeten alle onderdelen van het ontwerp- en uitvoeringsproces leren en kunnen toepassen. Dit betreft onder andere het ontwerpen, projecteren, calculeren, maar ook de uitvoerings- en onderhoudsaspecten.

■ DOELGROEP

Er zijn drie doelgroepen benoemd:

- personen die werkzaam zijn in de elektrotechniek, ontwerp bureaus verlichting, elektrotechnische adviesbureaus, bouwbedrijven, vertegenwoordigers aanbiederszijde verlichtingsproducten, specialisten groothandels in verlichting en onderhoudsbedrijven verlichting;
- personen die nieuw in de lichtbranche willen werken of hun kenniskring willen uitbreiden. Deze personen beschikken over een technische opleiding met mogelijke beroepsver-

varing, zoals energieadviseurs en facilitaire medewerkers in bedrijven;

- personen die directe raakvlakken hebben met licht en verlichting, zoals (binnenhuis) architecten, bouwkundigen, institutionele en overheidsdienaren en beleggers.

Instromers en aspirant lichtontwerpers moeten over een nauwijsbare kwalificatie beschikken, zoals theoretische kennis over fysiologische waarneming van het licht, de uitwerking van het licht en mogelijke elektrotechnische kennis. Ook moeten zij in staat worden geacht hun kennisniveau in de praktijk om te zetten en te toetsen aan economische, duurzame en ecologische uitgangspunten. Deze personen moeten dus in staat zijn om vanuit de licht- en verlichtingstechniek aangrenzende vakgebieden te betrekken en verbindend te kunnen denken respectievelijk handelen. Het betreft bijvoorbeeld de vakgebieden elektrotechniek, ergonomie, wetgeving en normering. De leerdoelen worden naar gradatie van de opleiding geclassificeerd in de drie moeilijkheidsniveaus: weten, begrijpen en toepassen.

■ DE PRAKTIJK

Er is voor gekozen om het Europese certificaat ELE op landelijk niveau te vergeven. In Nederland is de NSVV hiervoor verantwoordelijk. Voor de vereniging doet het kernteam Opleidingen & Onderzoek marktonderzoek naar de behoefte van de registratiewaarde, het opleidingsniveau, de diepgang van de opleiding en het gewenste aantal instituten. Ook onderzoekt dit team de mogelijkheden van een status 'NSVV geregistreerd lichtontwerper' in Nederland.

In Zwitserland wordt de bestaande opleiding 'Lichtplaner 2' omgezet naar de gekozen opleidingsvorm ELE (start 2015), in Oostenrijk

wordt de bestaande opleiding 'Licht-Techniker Innen/Aussen' aangepast (start 2016). Het Duitse LitG (Duitsland) heeft ervoor gekozen om de ELE-opleiding in Duitsland vorm te geven en te laten uitvoeren door de LitG. Hiervoor is een budget vastgesteld (start 2016).

Inmiddels is, onafhankelijk van de landelijke bestuurs- en commissieactiviteiten, besloten om de realisatie van de European Lighting Expert voort te zetten. Er wordt op korte termijn een subsidieaanvraag bij het Europese parlement in Brussel ingediend om de financiële basis ook buiten de toelagen afkomstig uit de vier hiervoor genoemde landen te waarborgen. In het kader van deze nieuwe beroepsopleiding is bovendien al een logo ontwikkeld dat de basis zal vormen van alle administratie van deze opleiding.

■ TOEKOMST

Voor de toekomst wordt gesuggereerd een centraal 'ELE-Center' op te richten. Dit center zal, zo is de bedoeling, de minimale eisen vaststellen en controleren die de lokale certificaatgevers hanteren. Daarnaast zouden de examens centraal kunnen worden aangestuurd en gecontroleerd, zou de administratie kunnen worden verzorgd en de financiën kunnen worden geregeld.

Er zijn dus goede ontwikkelingen gaande om de professie 'Licht en verlichting' naar een hoger niveau te tillen, waardoor de interesse van het publiek nog meer zal worden aangewakkerd. Licht is een echt vak, hetgeen tijdens het onlangs gehouden internationale lichtcongres Licht 2014 wel bleek uit alle ontwikkelingen die daar naar voren kwamen. De opleiding tot ELE zal daarom een goede stap zijn.